

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No2

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, fevral.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqov vich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	40
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
TEMIR YO'L YO'LLARINI TA'MIRLASH KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	46
Allabergenov Sherzod Maksudbayevich	
BANKLARNI TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING XORIJ TAJRIBASI.....	51
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BUDJET OCHIQLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA QONUNCHILIK BAZASINING EVOLYUTSIYASI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI.....	55
Mamanov Alisher Umbarovich	
ENERGETIKA TARMOG'I KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'LLARI.....	60
Xamdanova Gavxar Absamatovna	
SMART UNIVERSITET MODELINING XALQARO TAJRIBASI VA UNI YANGI O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIGA MOSLASHTIRISH MASALALARI.....	65
Saloxiddinova Sitora Baxodir qizi	
IJTIMOY OBYEKTLARDA QURILISH XIZMATLARINI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY – ASOSIY TAMOYILLARI.....	68
Gapparov Azim Qayumovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQRISH FAOLIYATIGA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI JORIY ETISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	72
Zaripov Shoxboz Alijon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING IQTISODIY VA IJTIMOY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	75
Xolmatova Asila Menglimurod qizi	
РОЛЬ GREEN BONDS В МЕЖДУНАРОДНОЙ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	81
Н.Т. Бекназарова	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK BOSHQARUV VA AUDIT.....	86
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
NORASMIY IQTISODIYOTNING MAVJUDLIGINING NAZARIY MASALALARI VA UNI ANIQLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI.....	93
Alimardonov G'ayratjon Nuraliyevich	
DIGITAL TWIN-BASED DECISION SUPPORT FOR COST OPTIMIZATION AND RISK MANAGEMENT IN INFRASTRUCTURE SYSTEMS.....	99
Nelyufar Umarovna Dadabayeva	
PAXTA BO'LAKCHASINING OG'MA TO'RLI YUZA SIRTI BO'YLAB HAVO OQIMI TA'SIRIDAGI HARAKATINING MATEMATIK MODELI.....	108
Karimov Abdusamat	
АДАПТИВНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ К ВНЕШНИМ РИСКАМ И ГЕОЭКОНОМИЧЕСКИМ ТЕНДЕНЦИЯМ.....	115
Бабаджанов Шухрат Атахмович	
“TIBBIYOT BOZORINING UZLUKSIZ RIVOJLANISHI UCHUN MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH YONDASHUVLARI”.....	120
Abdumalikov Shoxjahon Jaloliddin o'g'li	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIDAGI ROLI VA BANDLIKKA TA'SIRI.....	124
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	

XORAZM VILOYATIDA ETNOGRAFIK TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINING AHAMIYATI	129
Ro'zimatova Shaxlo Baltaboy qizi	
THE FEAR OF MISSING OUT (FOMO) EFFECT IN ADVERTISING AND ITS NEUROPSYCHOLOGICAL IMPACT ON IMPULSE BUYING	134
Negmatov Nodir Nozimovich	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT XIZMATINI TASHKIL ETISHNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI VA TENDENSIYALARI TAHLILI.....	139
Aytiyeva Sevara	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI.....	149
Abdullayeva Matluba Nematovna, Nuriddinov Kamoliddin Faxriddin o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	155
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
POPULATION IMPACT ON CONSUMER CULTURE AND NATIONAL ECONOMIC GROWTH.....	160
Rustamov Sheroy Oblokulovich	
AVTOTRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI VA ULARNI YAXSHILASHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	164
Laylo Akbarova, Komolov Adxam Dilshod o'g'li	
MODELING THE DIFFUSION OF DIGITAL BANKING ADOPTION IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM TBC BANK USING THE BASS DIFFUSION MODEL AND A HYBRID REGRESSION APPROACH	169
Feruza Nabieva	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK XARAJATLARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH VA BAHOLASH	176
Rabbimov Elbek Abdulloyevich, G'afforov Ilhom Ilyosjonovich, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
O'ZBEKISTONNING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING INTEGRALLASHGAN MODELI.....	183
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-KONSEPTUAL ASOSLANISHI.....	188
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISH VA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	194
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
SANOAT KORXONALARI TUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI	198
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
SOLIQ STAVKALARINI TABAQALASHTIRISHNING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	202
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
MINTAQALAR IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI TAFOVUTLARNI KAMAYTIRISHNI TA'MINLASHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	208
Egamov Temur Muzaffarovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYAVIY RAG'BATLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	213
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURLIGI.....	217
Achilova Firuza Kurbanovna	
INVESTITSIYALARNI JALB ETISH ORQALI MAXSUS IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	222
Ergashev Olim	

KICHIK BIZNES INNOVATSION FAOLIYATINING RIVOJLANISHIDAGI ASOSIY TENDENSIYALAR	227
<i>Amirov Zubaydulla Toir o'g'li</i>	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	233
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA AKSIYADORLAR HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MEXANIZMLARINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	238
<i>Xakimov Uchkun Xamitovich</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MILLIY MAKROIQTISODIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	242
<i>Mardanov Ra'no Isakovna</i>	
XUSUSIY VA DAVLAT SHIFOXONALARI UCHUN RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI QIYOSIY TAHLIL	246
<i>Yakubov Temur G'anibekovich</i>	
RAQAMLI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RESURS SAMARADORLIGI VA IQTISODIY NATIJADORLIK MODELI	250
<i>Ziyodullayev Qahramon</i>	
"MILLIY TURIZM SITUATSION-MONITORING MARKAZI" VA "YASHIL TUROPERATORLAR" FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI	254
<i>Toshev Akmal Salimovich</i>	
RISK-MENEJMENT VA MOLIYAVIY BARQARORLIK O'ZARO BOG'LIQLIGINING KONSEPTUAL MODELINI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI	261
<i>Madaminov Bekzod Allayarovich</i>	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT: BAHOLASH METODOLOGIYASI, DINAMIKASI VA QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI (1996 - 2026-YILLAR TAHLILI)	266
<i>Djumanova Rano Fayzullayevna</i>	
OLIY TA'LIM SIFATINI BAHOLASHDA MAJMUALI DIAGNOSTIK MODELNING AMAL QILISH XUSUSIYATLARI	272
<i>Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich</i>	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	278
<i>Vafiyev Raxim Xalimjonovich</i>	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	282
<i>Nigora Nurmatova</i>	
BANK SEKTORINING INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISHDAGI STRATEGIK O'RNI	287
<i>Abdumavlonov Abdumutal Abdumajid o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA UZOQ MUDDATLI MOLIYAVIY INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	291
<i>Allabergenova Nilufar Shermetovna</i>	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA TA'MINOTLI YIRIK KREDITLAR ASOSIDA QIMMATLI QOG'OZLAR CHIQRISH ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI	298
<i>Ahmedov Akbarali Sultonmurodovich</i>	
"MINTAQA SANOATI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI"	306
<i>Abdinazarov Xusan Shaymanovich</i>	
BUDJET TASHKILOTLARI FAOLIYATIDA MAJBURIYATLAR: MAZMUNI, TURLARI VA TARKIBI	309
<i>Jabbarova Charos Aminovna</i>	
ATROF-MUHIT VA EKOLOGIK IQTISODIYOT: TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA RESURSLARDAN OQILONA FOYDALANISH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	316
<i>Alikulov Samar Abdirashidovich</i>	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASI RIVOJLANISHIDA FORSAYT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	322
<i>Turdibekov Xasan Ibragimovich</i>	
АНАЛИЗ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ХОЗЯЙСТВУЮЩЕГО СУБЪЕКТА	329
<i>Камолова Феруза Кахрамоновна</i>	

TASHQI QARZNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI: QARZ BARQARORLIGINI BAHOLASH MODELLARI ASOSIDA O'ZBEKISTON MISOLIDA TAHLIL	333
<i>Oiloyorova Kumushoy Ahmad qizi, Tashmuxeimedova Yayra Atxamovna</i>	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLARNI TARTIBGA SOLISHNING TAHLILI	339
<i>Kudiyarov Kishibay Ramatullaevich</i>	
KORXONALAR FAOLIYATINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ TAJRIBASI	343
<i>Iminova Nargizaxon Akramovna</i>	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING TO'LOVGA QOBILIYATLILIGINI BOSHQARISHDA RISKLAR VA RISK-MENEJMENTNING O'RNI	350
<i>Xalikulova Shirin Utkir qizi</i>	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUXGALTERIYA HISOBI VA HISOBOTINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA KAMCHILIKLAR	354
<i>Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Xasanboyeva Muyassar Ubaydullayevna</i>	
XUSUSIY KORXONALARDA KADRLAR MENEJMENTI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	358
<i>Alimova Dildora Damirovna</i>	
BANK TRANSFORMATSIYASI TUSHUNCHASI VA UNING MENEJMENTDAGI O'RNI	363
<i>Rajabov Oybek Panjievich</i>	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	367
<i>Eshtemirova Anora Norboy qizi</i>	
BOZOR KONYUNKTURASIGA MOS PIYOZ YETISHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	371
<i>Sadikova Shohida Obidqul qizi</i>	
HUDUDLARDA MAISHIY XIZMATLAR SOHASINI KLASTERLASH VA RESURS SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	375
<i>Normurodova Zebo Eshmaxmatovna</i>	
XUSUSIY VA KORPORATIV TUZILMALARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI HAMDA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISH AMALIYOTI	380
<i>Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich</i>	
YIRIK VA KICHIK BIZNES O'RTASIDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	385
<i>Nasirova Kamola Alimovna</i>	
MOLIYAVIY HISOBOTLARNING QAROR QABUL QILISH JARAYONIDAGI IQTISODIY ROLI	394
<i>Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Yahyayeva Ra'no Raximovna</i>	
DIRECTIONS FOR IMPROVING INVESTMENT POLICY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL ECONOMY (EXPERIENCE OF UZBEKISTAN)	400
<i>Khatamov Nurbek Achildiyevich, Sharifi Abdul Fatah</i>	
DAVLATNING FISKAL VA MONETAR SIYOSATI UYG'UNLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH	405
<i>Uralov Shavkat Maxramovich</i>	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA BIZNES JARAYONLARINI AVTOMATLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	410
<i>Yusubov Muzaffar Alimbayevich</i>	
BANKLARDA RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASIGA TA'SIRI	414
<i>Ro'ziboyev Shuxrat Komilovich</i>	
BOJ-TARIF SIYOSATI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY-AMALIY YO'NALISHLAR	418
<i>Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li</i>	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHDA BOSHQARUV KADRLARINING KOMPETENSIYASI	424
<i>Mahsutaliyev Abdusalom Hasanovich</i>	

ZIYORAT TURIZMIDA DESTINATSIYA VA GEOAXBOROT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	433
Qosimov Jahongir Ro'ziboyevich, Suyunova Nilufar	
YEVROPA DAVLATLARIDAGI KORXONALARDA MOLIYAVIY REJALASHTIRISH AMALIYOTINING TAHLILI VA ULARDAN O'ZBEKISTON MOLIYA TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	440
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
TASHKILOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA LOYIHALARINI BOSHQARISH	446
Xasanov Odilxon Kaxxorovich	
O'ZBEKISTON TURIZM SANOATINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	450
Kobilova Shozoda Timurovna, Isxakova Sarvar Ayubovna	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LABOR THEORY: EVOLUTION, CHALLENGES AND FUTURE PROSPECTS	456
Tukhliyev Bakhodir Adinaevich	
ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПЕРВОГО ПРИМЕНЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ В СИСТЕМЕ УЧЕТА И ОТЧЕТНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	460
Астанов Зафар Муродуллаевич	
TA'LIM MUASSASALARIDA O'QITISH SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR PLATFORMALARINI YARATISH VA ULARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	466
To'xtamisheva Dilrabo Shermonovna	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI	472
Norboyev Sarvar Azodovich	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHDA INVESTITSIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	476
Xatamova Manzura Ochilidiyevna, Safarov Botir Isaq o'g'li	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	482
To'rayeva Nafisa Odiljonovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISHNING PUL MUOMALASI BARQARORLIGIGA TA'SIRINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	487
Xazratkulov O'ktamjon Xikmatullayevich	
O'ZBEKISTONDA TAKSI XIZMATLARI BOZORIDA INSTITUSIONAL ISLOHOTLARNING IQTISODIY AHAMIYATI	491
Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li	
EKOLOGIK TANGLIK SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA YERLARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	497
Kudiyarov Aybek Alisherovich	
BANK LIKVIDLIGINI BOSHQARISHDA ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLAR	502
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO'YICHA SANOAT ISHLAB CHIQRISH TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH.....	509
Almardanova Farzona Tulkin qizi, Kasimov Azamat Abdulkarimovich	
QUYI AMUDARYO IQTISODIY MINTAQASI CHEGARABO'YI HUDUDLARINING TURISTIK IMKONIYATLARI.....	515
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
SURXONDARYO VILOYATIDA ULGURJI SAVDO HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	522
Turopova Sohiba Djumanazarovna	
MINTAQADA INNOVATSION USULDA BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	531
Davranov Odil Jumanazarovich	

ISHLAB CHIQRARISH XARAJATLARI VA MAHSULOT TANNARXINING BOSHQARUV TAHLILINI AMALGA OSHIRISH USULLARI	538
Xamidova S.Ya.	
STRATEGIES FOR INCREASING COMPETITIVENESS IN DEVELOPING EXPORT ACTIVITIES IN SMALL ENTERPRISES.....	544
Nasridinova Shokhida Taufikovna	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA ILMIY-NAZARIY QARASHLAR	551
To'g'onov Ibroximxo'ja	
XUSUSIY TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY RESURSLARINI MUSTAHKAMLASHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....	555
Xolmatov Dilmurod Maxmudjonovich	
PENSIYA JAMG'ARMASI DAROMADLARI SHAKLLANISHI MASALALARI.....	562
Sherjonov Doniyor Saparbaevich	
EKSPORT VA VALYUTA OPERATSIYALARINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI.....	566
Sobirova Xilola Rustam qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA AHOLI JON BOSHIGA CHAKANA SAVDO AYLANMASI HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	571
Qudratova Shahnoza Shuhrat qizi	
XO'JALIK JAMIYATLARIDA BOSHQARUV ORGANLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	579
Valijonov Akmaljon	
XIZMATLAR IQTISODIYOTI VA UNI RIVOJLANISHNING NAZARIY ASOSLARI	584
Abduxoliqova Farangiz Abduxoliq qizi	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT-LOGISTIKA TIZIMI: HOZIRGI HOLATI, MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	588
Kuvandikov Shuxrat Oblokulovich, Abduxalikova Komila Abduxalikovna	
ИНТЕГРАЦИЯ МЕТОДОВ КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (АВС) И ЦЕЛЕВОГО КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ (ТС) КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	595
Киличева Ф.Б.	
GAZ TARMOQLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	601
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
SOLIQ NAZORATI TIZIMI: IQTISODIY MOHIYATI, SHAKLLARI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	606
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li	
УПРАВЛЕНИЕ ПРИБЫЛЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ФАКТОР РОСТА ЕГО ФИНАНСОВОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ	610
Агзамов Авазхон Талгатович, Алиева Сусанна Сейрановна	
NOBANK KREDIT TASHKIOTLARINING AKTIV OPERATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	618
Sardor Karimov Boydulla o'g'li	
INVESTITSION JOZIBADORLIKNING IQTISODIY MOHIYATI VA INVESTITSIYA NAZARIYALARI INTEGRATSIYASI	624
Abdullayeva Nilufar Ruslanovna	
QURILISH KORXONALARINI KORPORATIV QIMMATLI QOG'OZLAR ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBASI VA UNI QO'LLASH YO'NALISHLARI.....	630
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
OPEN BANKING AS A DRIVER OF FINANCIAL INNOVATION AND INCLUSION IN UZBEKISTAN'S BANKING SECTOR	637
Kuvatova Oliya Sheraliyevna, Asadbek Ergashov	
TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY SAMARADORLIGINI BOSHQARISH VOSITALARI	642
Sadikov Q.M.	

BOSHQARUV HISOBIDA NARX SHAKLLANISHINING NAZARIY JIHLTLARI (TOVAR BOZORIDA USTUN MAVQEGA EGA XO'JALIK SUBYEKTLARI MISOLIDA).....	646
Xaitmetov Elmurat Sidikmatovich	
ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ЭНЕРГОЁМКОСТИ ВВП НА ОСНОВЕ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ МОДЕЛЕЙ	652
Муслимова Ф.С., Хашимова Н.А.	
XALQARO LOYIHALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI INTEGRATSIYA YETUKLIGI MODEL VA SAMARADORLIKNI BAHOLASH METODOLOGIYASI	659
Ne'matova Bonura Umid qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDITNING MOHIYATI, MAQSADI VA ASOSIY VAZIFALARI	664
Mamatqulov Avazbek Axmadaliyevich	
OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI FAOLIYATIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV ASOSIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	674
Xusanova Gavhar	
MAHALLIY SHAROITDA SUV TEJOVCHI TEXNOLOGIYALARNI KO'P MEZONLI BAHOLASHNING IQTISODIY YO'NALTIRILGAN GIBRID MODEL VA UNING AMALIY QO'LLANILISHI.....	679
Mirzayeva Shaxnoza Mamat qizi	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QUYOSH FOTOELEKTR STANSIYALARINING HOLATI VA O'RNATILGAN QUVVATLARINI TAHLIL QILISH	683
Maxamadiyev Farrux Mirazimovich, Baratov Laziz Suyun o'g'li	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LARNING NAZORATINI TASHKIL QILISH.....	688
Dadaboyev Tulqinjon Yusupjonovich, Dadaboyev Abdurahmon Ne'matjon o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING IQTISODIY OMILLARI VA ZAMONAVIY AHAMIYATI	693
Yusubov Inomjon Ikrom o'g'li	
MOLIYAVIY RESURSLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY-METODOLOGIK VA AMALIY JIHLTLARI	699
Narzulloyev Behruz Baxtiyor o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RAQAMLI BANK XIZMATLARI AMALIYOTI TAHLILI	702
Kazakbayev S.B.	
BOG'DORCHILIK TARMOG'NI RIVOJLANTIRISHDA SUV TEJAMKOR TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH	705
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
MHXS ASOSIDA SUG'URTA KOMPANIYALARINING BUGALTERIYA HISOBI VA MOLIYAVIY TAHLILINI TAKOMILLASHTIRISH STRATEGIYALARI.....	709
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ XO'JALIGINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING IMTIYOZLI MOLIYALASHTIRISH MYEXANIZMLARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH	718
Xolmatov Sanjarbek Xojimatovich	
MAHALLA TIZIMIDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA INKLYUZIV IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH YO'NALISHLARI.....	724
Berkinov Bozorboy Berkinovich	
XALQARO TURIZM BOZORIDA MICE TURIZMINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH JARAYONLARINING NAZARIY ASOSLARI	728
Fayyoza Xalimova Nafasovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA MIJOZLARGA YO'NALTIRILGAN BIZNES JARAYONLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH AMALIYOTI.....	733
Azimov Asrorjon Muzaffarjonovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA BANDLIKNI LEGALLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI	737
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	

TIJORAT BANKLARINING BIZNES EKOTIZIMI MUAMMO VA YECHIMLAR.....	742
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI YALPI HUDUDIY MAHSULOT XAJMIGA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTISIYALARNING TA'SIRI	749
Sultanov Anvar Abdullaevich	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA QURILISH SANOATINING IQTISODIY HOLATI.....	754
Axmedova Sanobar Ikrom qizi, Davlatov Ahmadjon Anvarbek o'g'li	
DAVLAT XUSUSIY SHERIKCHILIK LOYIHALARIDA VUJUDGA KELADIGAN RISKLARGA QARSHI UZOQ MUDDATLI IQTISODIY STRATEGIYALAR	760
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
MODERN MODELS OF SALES LOGISTICS IN THE SERVICE SECTOR: MARKETING ASPECT AND AREAS FOR IMPROVEMENT	764
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
РОЛЬ ПЛАНИРОВАНИЯ И ПРОГНОЗИРОВАНИЯ В СИСТЕМЕ ОРГАНИЗАЦИИ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА.....	769
Ахмедова Азиза Тохиrowна, Зайналов Ж.Р.	
ВЫСШАЯ МАТЕМАТИКА КАК ОСНОВА ФИНАНСОВОГО МОДЕЛИРОВАНИЯ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВЕ.....	774
Айматова Фарида Хуразовна	
XORIJIY MOLIYAVIY RESURLAR VA ULARNING IQTISODIY O'SISH SIFATINI TA'MINLASHDAGI O'RNINI	778
Xomidova Kamola G'olib qizi	
SUG'URTA TASHKIOTLARIDA TO'LOV QOBILIYATINI OSHIRISHGA QARATILGAN ICHKI BOSHQARUV INSTRUMENTLARINI TAKOMILLASHTIRISH	783
Xattabov Murodulla Batirovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING MINTAQALAR BARQAROR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	788
Hakimova Nozimaxon Sobirjon qizi	
O'ZBEKISTON QURILISH KORXONALARIDA KORPORATIV-IJTIMOY MAS'ULIYAT HOLATI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	795
Murotkosimov Shoxrux Abdusalimovich	
ТЕНДЕНЦИИ ИЗМЕНЕНИЯ ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА УЗБЕКИСТАНА ЗА ПОСЛЕДНИЕ ГОДЫ.....	803
Ишонкулова Феруза Асатовна	
CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	808
Sadinov Aziz Ziyadullayevich	
BOJXONA BOSHQARUVIDA RAQAMLASHTIRISHNING XALQARO TAJRIBASI	814
Radjapova Latofat Sardorovna	
MILLIY IQTISODIYOTDA SANOAT KORXONALARI RIVOJLANISHI XUSUSIYATLARI	821
Abdullayeva Madina Kamilovna	
UY-JOY QURILISHI SOHASIGA ESKROU MEXANIZMINI JORIY ETISH ORQALI ULUSHDORLAR MABLAG'LARINI HIMOYA QILISH ISTIQBOLLARI	827
Nigmatov Akbarjon Anvarovich	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH	831
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
DON VA UN MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISHNING YEVIROPA TAJRIBASI	837
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li	
RAQAMLI SUG'URTA (INSURTECH) EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISH VA O'ZBEKISTONDA MOLIYAVIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	842
Nozimov Eldor Anvarovich	
MAHALLIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH ASOSIDA IMPORT O'RNINI BOSUVCHI MAHSULOTLAR ISHLAB CHIQRISH STRATEGIYASI	847
Sobitova Ra'no Solidjonovna	

XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING XORIJ TAJRIBALARI.....	850
Raxmonov Aziz Iskandarovich	
COST ANALYSIS IN FRUIT AND VEGETABLE PROCESSING PLANTS.....	855
Rahmatullayev Mirjalol Khatam ogli	
OLIY TA'LIM XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH TIJORAT SIRINING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	861
Butayev Dilshod Eshbekovich	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ОБЛАЧНЫЕ БУХГАЛТЕРСКИЕ СИСТЕМЫ: НАДЁЖНОСТЬ ОТЧЁТНОСТИ И КИБЕРБЕЗОПАСНОСТЬ.....	867
Бозорова Озода Рахимовна	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA BANKLARNING CHAKANA KREDITLASH AMALIYOTI TAHLILI.....	872
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi	
XALQARO STANDARTLARNI AMALGA OSHIRISH JARAYONIDA AUDITORLAR VA KORXONALAR UCHUN AMALIY TAVSIYALAR.....	877
Ibragimov Azizbek Keldibek o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION BANK XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	882
Akbarov Husniddinjon Mo'ysin o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY NATIJALAR TAHLILINI TAKOMILLASHTIRISH.....	888
Omanov Sanjar Qurbonazar o'g'li	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI SOLIQ IMTIYOZLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING AMALDAGI HOLATI.....	894
Usmonov Shavkatjon Shukurovich	
АДАПТАЦИЯ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ В НАЦИОНАЛЬНОЙ СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	901
Абилов Эльман Худаверди оглы	
QURILISH SOHASIDA KORPORATIV IJTIMOIV MAS'ULIYAT: XALQARO TAJRIBA VA QIYOSIY TAHLIL.....	906
Murotkosimov Shoxrux Abdusalimovich	
TADBIRKORNING KREDIT, FOIZ, SOLIQ TO'LOVLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI XUSUSIDA.....	914
Hakimov Odil Arziqulovich	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDI IQTISODIYOTNING REAL SEKTORIGA KIRITILGAN INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISHNING XUSUSIYATLARI.....	918
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
KORXONALARDA MOLIYAVIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI.....	925
Xalilova Aziza Rustamovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI.....	930
Uzakova Umida Ruziyevna	
INVESTITSIYA JALB QILISHNING HUDUDIY MEKANIZMLARI VA ULARNING IQTISODIY MAZMUNI.....	936
Shamsiyeva Ruxsora Nasirovna	
HUDUDLARNING TURISTIK SALOHİYATINI OSHIRISHDA TURISTIK ZONALARNING AHAMIYATI.....	940
Umarova Mahliyo Yaxshiboy qizi	
HUDUD OZIY-OVQAT MAHSULOTLARI SANOATI ISHLAB CHIQARISH KO'RSATKICHLARI SAMARADORLIGINING EKONOMETRIK VA STATISTIK TAHLILI.....	945
Xursanov Sherzod Ulaboyevich	
YUK TASHUVLARIDA LOGISTIK PROVAYDERLAR FAOLIYATINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI.....	951
Mannapova Feruza Faxriddin qizi	

MAMLAKAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA SOHASINI MOLIYALASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	956
<i>Mirzaraximova Aziza Azimdjano</i>	
IQTISODIYOTDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI RAQOBATCHILIK MUHITINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	963
<i>Maxmudova Ferangis Raxmatillayevna</i>	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOT TARAQQIYOTINING HOLATI VA USTUVOR MAQSADLI KO'RSATKICHLARI	968
<i>Saidova Madinaxon Hoshimjon qizi</i>	
FERMER XO'JALIKLARINING O'ZBEKISTON AGRAR SEKTORIDAGI O'RNI VA AHAMIYATI.....	973
<i>Islamova Dilnoza Isamidinova</i>	
ZIYORAT TURIZMINING MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	978
<i>Uzaqov Jamshid Norboyevich</i>	
TIJORAT BANKLARINING EMISSION OPERATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	983
<i>Shaymanov Mexridin Ibragimovich</i>	
ISLOM MOLIYASIDA MAJBURIYAT VA OMONAT MEXANIZMLARI: RAHN, VADIYA VA HAVALA.....	987
<i>Sadikova Ra'no Abdullaevna</i>	
FIRIBGARLIK BILAN BOG'LIQ AUDITORLIK TEKSHIRUVI RISKLARINI KAMAYTIRISH MASALALARI	991
<i>Sirojiddinov Ikromiddin Qutbiddinovich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ И ОЦЕНКА ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ UZAUTO MOTORS.....	996
<i>Шарипов К.А., Зайнутдинова У.Дж.</i>	
XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA BANDLIK BILAN TA'MINLASHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR VA MUAMMOLAR TADQIQI.....	1005
<i>Mirzayev Qulmamat Djonuzokovich, Saparov Murod Irgashovich</i>	
YO'LOVCHI TASHISH XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	1010
<i>Alisher Kurambayev</i>	
SUG'URTA XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA TAKAFUL SUG'URTASINING O'RNI VA IMKONIYATLARI.....	1014
<i>Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li</i>	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION FAOLIYATNI AMALGA OSHIRISHNING JORIY HOLATI TAHLILI.....	1020
<i>Valikulov Sherzod Zaynitdinovich</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA MARKETPLEYSLARNI SHAKLLANTIRISH: INVESTITSIYALAR, XARAJATLAR VA FOYDA.....	1029
<i>Axmedova Dilshoda Xayrulla qizi</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MARKETING SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI.....	1033
<i>Maxmudov Tohirjon Olimjonovich, Muminova Shahlo Madaminjon qizi</i>	
OLIY TA'LIMDA GENDER TENGLIKNING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	1039
<i>Xaydarova Sayyora</i>	
ANALYZING THE COMPETITIVE ADVANTAGES OF SOUTH KOREA IN GLOBAL MICE TOURISM: HISTORICAL AND CULTURAL DIMENSIONS.....	1043
<i>Ortikova Sabohat, Gulomova Mukhlisa, Ochilova Hilola Farmonovna</i>	
MEHMONXONA BIZNESIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH ORQALI XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	1050
<i>Usmanova Gulida Valiyevna</i>	
ETHICAL ASPECTS OF ECOTOURISM: BALANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND MORAL RESPONSIBILITY.....	1055
<i>Gulbakhor Sattarovna Abdullakhanova</i>	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLARDA INVESTITSIYA FAOLLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	1062
<i>Sobirov Abdurasul Abdugafarovich</i>	

KADRLAR BOSHQARUVIDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	1068
Urazov Sadulla Shodiyevich	
TIJORAT BANKLARIDA MOLIYAVIY JINOYATLARNING OLDINI OLISHDA KOMPLAENS-NAZORATNING ROLI.....	1074
Zokirov Ismoiljon Ibroximovich	
AGROSERVIS SOHASINI RIVOJLANTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH YO'LLARI	1078
Pardayev Mamayunus Qarshibayevich, Feruz Nematullayevich Abilov	
KO'MIR UCHUVCHI KULI ASOSIDAGI FLY ASH BETON VA GEOPOLIMER MATERIALLARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH UCHUN IQTISODIY VA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH	1083
Muradov Botir Hayat	
КРЕАТИВНАЯ ЭКОНОМИКА В КОНТЕКСТЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ПРЕДПОСЫЛКИ В УЗБЕКИСТАНЕ	1091
Рахимова Манзура Хамид кизи	
DUE DILIGENCE IN AUDITING AS A FACTOR ECONOMIC EFFICIENCY IN THE AGRICULTURAL SECTOR.....	1098
Sidikov Dilmurod	
MAJBURIYATLAR HISOBINI MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	1102
Ergasheva Vasila Abdumajitovna	
ИННОВАЦИОННЫЕ МАРКЕТИНГОВЫЕ СТРАТЕГИИ И ПРОЦЕССЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ	1106
Рахимова Тамила Баходур кизи	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARI MOLIYAVIY NATIJADORLIGINI TA'MINLASH YO'LLARI.....	1113
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI DAVLAT TOMONIDAN MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH BORASIDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBA VA UN DAN O'ZBEKISTONDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	1120
Djurayeva Lola Abdugabbarovna	
HUDUDLARDA AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISHDA DAVLAT BUDJETIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	1125
Egamnazarova Gulnoza Xolmurod qizi	
O'ZBEKISTON ISLOHOTLARI ISTIQBOLIDA BARQAROR RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI HAMDA ESG INDIKATORLARINI JORIY ETISH	1129
Mirzaaxmedova Nodira Asqarali qizi, Tursunxodjayeva Shirin Zafar qizi	
O'ZBEKISTONDA KREDIT VA MOLIYAVIY TIZIMNI MODERNIZATSIYALASH: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR	1135
Omonturdiyev Ortiq Eshboyevich	
O'ZBEKISTON FRANCHAYZING BREN DLARINING XALQARO BOZORLARDA IMIJINI MUSTAHKAMLASHDA ZAMONAVIY BRENDBUKLAR YARATISHNING NAZARIY ASOSLARI VA AMALIY YECHIMLARI	1140
Xodjayev Anvar Rasulovich	
MINTAQANING INVESTITSIYA OQIMLARI VA TASHQI IQTISODIY ALOQALARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK TAHLILI	1147
G'oyibnazarov Muxammad Xamidbekovich	
O'ZBEKISTON AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISH STRATEGIYALARI VA IMKONIYATLARI	1152
No'monov Otabek O'rmonjon o'g'li	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING INVESTITSION FAOLIYATI VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	1157
Xakimov Akbar Anvarovich	

TIJORAT BANKLARI XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISHNING IQTISODIY MOHIYATI VA UNING BANK FAOLIYATI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	1162
Atamuradov Bozorboy Berdimuratovich	
O'ZBEKISTONDA MOLIYAVIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	1168
Sayitbayev Shermirza Datkamirzaevich	
ЭКОНОМЕТРИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ БЮДЖЕТОВ ФТИЗИАТРИЧЕСКИХ УЧРЕЖДЕНИЙ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К ОПЛАТЕ ПО КЛИНИКО-ЗАТРАТНЫМ ГРУППАМ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	1173
Эрматов Зоҳид Шавкатович	
SUSTAINABLE TOURISM IN KARAKALPAKSTAN: LINKING CULTURE, COMMUNITIES, AND ECOLOGY.....	1179
Indira Ermekebaeva	
TARIFLASH VA REZERVLASHNING ILMIY-AMALIY MODEL (O'ZBEKISTON SHAROITIGA MOSLASHTIRILGAN).....	1184
Maxmudov Komoliddin Rozmetovich	
XORIY TAJRIBASI ASOSIDA O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	1188
Akmalova Ziyoda Doniyorovna	
ECONOMIC EFFECTS OF GASTRONOMIC TOURISM: AN ANALYSIS OF TOURISTS' FOOD EXPENDITURE PATTERNS.....	1193
Iroda Abdieva G'ayrat kizi	
WAYS OF IMPROVING AGRITOURISM IN UZBEKISTAN	1198
Ruxangiz Mirfayzovna Mavlonova, Istamkhuja Olimovich Davronov	
TA'LIM TIZIMIDA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING DOLZARB MASALALARI.....	1203
Kaxxarov Ulug'bek Xalmatovich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ISH BILAN BANDLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASI.....	1208
Bobojonov To'liqinbek Maxmud o'g'li	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISH: MAVJUD MUAMMO VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR.....	1213
Zokirov Fayzullo Maxamatovich	
ЦИФРОВОЙ МАРКЕТИНГ КАК ИНСТРУМЕНТ ПРОДВИЖЕНИЯ БРЕНДА НОВОГО УЗБЕКИСТАНА НА МЕЖДУНАРОДНОМ ТУРИСТИЧЕСКОМ РЫНКЕ.....	1219
Суюнова Камилла Бахромовна, Файзуллаев Аслиддин Сафар угли	
ТЕОРИЯ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОГО ВЫБОРА: ОБЗОР КЛАССИЧЕСКИХ ПАРАДИГМ, МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫХ ПОДХОДОВ И СОВРЕМЕННЫХ ВЫЗОВОВ	1223
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКЕ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ИНФЛЯЦИЮ И ЗАНЯТОСТЬ	1227
Камилова Наргиза Абдукажоровна, Асадова Шоҳида Азаматовна	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TAKOFUL SUG'URTA FONDLARINI SHAKLLANTIRISH.....	1232
Alimov Sherzod Choriyevich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI KREDITLASH MEXANIZMLARINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	1238
Bo'taev O'tkir Eshboevich	
PUL MABLAG'LARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI.....	1242
Xalikov Baxrom Shomurovich	
O'ZBEKISTON SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA ENERGIYA TA'SIRINI QISQA VA UZOQ MUDDATLI BAHOLASH SAMARASI	1247
Jabbarov Nurbek Atanazarovich	
IQTISODIYOTDA ENERGIYA TIZIMINING TUTGAN O'RNINI MODELLASHTIRISHDA ARDL MODELINING NAZARIY AHAMIYATI	1252
Kuralbayev Jo'rabek Oybekovich	

DAVLAT TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING XORIJIY TAJRIBALARI	1256
<i>Salamov Islom Tashkazzakovich</i>	
МЕХАНИЗМ ОПТИМИЗАЦИИ СТРУКТУРЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА.....	1263
<i>Касимова Наргиза Сабитджановна</i>	
SIRKULAR BIZNES-MODELLARNI MOLIYALASHTIRISH MODELLARI EVOLYUTSIYASI.....	1268
<i>Isamuxamedov Boxodir Baxramovich</i>	
HUDUDIY MARKETING KONSEPSIYASI ASOSIDA NAVOIY VILOYATINING EKOTURISTIK RESURLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	1274
<i>Shodiyev Sanjar Ruzukulovich, Abdurahmonova Shahlo Serali qizi</i>	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	1281
<i>Sabirov Xamid Qo'ziboyevich</i>	
HUDUDLARNI BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANTIRISHNI TA'MINLASHDA QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQARISH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	1285
<i>N.Bekmurodov</i>	
KORXONALAR INVESTITSION VA INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	1291
<i>Gafurova Umida Fatixovna</i>	
SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI	1296
<i>Fayziyev Orifjon Olimovich</i>	
РОЛЬ ОБРАЗОВАНИЯ И ЦИФРОВЫХ НАВЫКОВ В РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКЕ УЗБЕКИСТАНА.....	1302
<i>Дониерова Фотимабону Алишер кизи</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INVESTITSIYA SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI: O'ZBEKISTON VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR QIYOSIY TAHLILI.....	1310
<i>Mangliyev Bezzod To'raboy o'g'li</i>	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINING TRANSFORMATSIYASI	1315
<i>Ruziyev Baxtiyor Salimboyevich</i>	
MEHNAT MUNOSATLARINI TARTIBGA SOLISHDA RAQAMLI PLATFORMALARINING O'RNI	1321
<i>I.A.Bakiyeva, S.A.Bozorova</i>	
O'ZBEKISTONDA TURISTIK-REKREATSION INFRATUZILMANING RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI.....	1327
<i>Usmanova Zumrad Islamovna</i>	
"YASHIL" XIZMAT KO'RSATISH MODELINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISH: SOLIQ SIYOSATI VA DAVLAT BOSHQARUVI JIHATIDAN TAHLIL.....	1333
<i>Haqnazarova Yulduz Juraqulovna</i>	
ТРАНСПОРТНАЯ ДОСТУПНОСТЬ В КАРАКАЛПАКСТАНЕ: ПРОСТРАНСТВЕННЫЙ АНАЛИЗ И СРАВНИТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА РАЙОНОВ	1339
<i>Кеунимжаев Мухамедали Куанышбаевич</i>	
TRANSPORT INFRATUZILMASI RIVOJLANISHINING HUDUDLARARO IQTISODIY TENGSIZLIKNI KAMAYTIRISHDAGI ROLI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YONDASHUVLAR	1344
<i>Narziyev Umidjon Baxrillayevich</i>	
XUFYONA IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHNING ILMIY TADQIQOTLARDAGI TALQININING ILMIY TAHLILI.....	1350
<i>Ro'ziqulov Shunqor Tohir o'g'li</i>	
BANKLARNING QO'SHILISH VA QO'SHIB OLIH OPERATSIYALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI	1356
<i>Azlarova Aziza Axrarovna, Sattorova Nasiba G'anijon qizi</i>	
RAQAMLASHTIRISH ORQALI BARQAROR IQTISODIY O'SISH VA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH ISTIQBOLLARI	1361
<i>Umurzak Ablakulovich Radjabov</i>	

ISHLAB CHIQRADIGAN SANOATNING IQTISODIYOTDAGI TUTGAN O'RNI, AHAMIYATI VA UNING TASNIFLANISHI	1366
Mallaboyev Anvarjon Sotvoldiyevich	

ISHLAB CHIQRADIGAN SANOATNING IQTISODIYOTDAGI TUTGAN O'RNINI, AHAMIYATI VA UNING TASNIFLANISHI

Mallaboyev Anvarjon Sotvoldiyevich

Andijon davlat texnika instituti "Iqtisodiyot" kafedrasida doktoranti (DSc)

e-mail: mallaboyevanvarjon@gmail.com,

Annotatsiya. Maqolada ishlab chiqaradigan sanoatning iqtisodiyotdagi o'rnini, iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikni ta'minlashdagi ahamiyati hamda uni texnologik intensivligiga ko'ra tasniflashning ilmiy-nazariy va metodologik jihatlari tizimli tahlil qilingan. Birlashgan Millatlar Tashkiloti Statistika bo'limi (United Nations Statistics Division – UNSD) tomonidan ishlab chiqilgan Xalqaro sanoat standart tasnifi (International Standard Industrial Classification – ISIC) va Xalqaro savdo standart tasnifi (Standard International Trade Classification – SITC), Jahon bojxona tashkiloti (World Customs Organization – WCO) tomonidan ishlab chiqilgan Tovarlarini tavsiflash va kodlashning uyg'unlashtirilgan tizimi (Harmonized Commodity Description and Coding System – HS), shuningdek iqtisodchi olim S. Lall tomonidan taklif etilgan ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlarini texnologik intensivligiga ko'ra tasniflash yondashuvi mazmunan qiyosiy o'rganilgan.

Ushbu xalqaro tasniflagichlar hamda O'zbekiston Respublikasining Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (IFUT) o'rtasidagi metodologik muvofiqlik va ishlab chiqaradigan sanoatning texnologik tarkibini baholash imkoniyatlari ochib berilgan. Shu bilan birga, milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini oshirishda mazkur metodologik yondashuvlardan foydalanishning ahamiyati asoslab berilgan. Maqola sanoat siyosati samaradorligini baholash, yuqori texnologiyali tarmoqlarni rivojlantirishga qaratilgan davlat dasturlarini ishlab chiqish hamda eksportga yo'naltirilgan iqtisodiy o'sish modelini takomillashtirishda ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: globalashuv, ishlab chiqaradigan sanoat, iqtisodiy o'sish, raqobatbardoshlik, ISIC, IFUT, SITC, HS, texnologiya, innovatsiya, qo'shilgan qiymat, ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari (ITTKI), eksport.

Abstract. The article provides a systematic analysis of the role of the manufacturing industry in the economy, its importance in ensuring economic growth and competitiveness, and the scientific-theoretical and methodological aspects of classification according to technological intensity. The International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC) and the Standard International Trade Classification (SITC) developed by the United Nations Statistics Division (UNSD), the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) developed by the World Customs Organization (WCO), and the classification of manufacturing export products by technological intensity proposed by S. Lall are examined in a substantive and comparative manner.

The methodological compatibility of these international classification systems with the National Classifier of Types of Economic Activities of the Republic of Uzbekistan (IFUT) is demonstrated, and the possibilities for assessing the technological structure of the manufacturing industry are revealed. Furthermore, the significance of applying these methodological approaches to enhance national economic competitiveness is substantiated. The article has scientific and practical relevance for evaluating industrial policy effectiveness, designing state programs for high-technology sector development, and improving the export-oriented model of economic growth.

Key words: globalization, manufacturing industry, economic growth, competitiveness, ISIC, IFUT, SITC, HS, technology, innovation, value added, research and development (R&D), exports.

Аннотация. В статье проведён системный анализ роли обрабатывающей промышленности в экономике, её значения для обеспечения экономического роста и конкурентоспособности, а также научно-теоретических и методологических аспектов классификации по уровню технологической интенсивности. Содержательно и сравнительно исследованы Международная стандартная отраслевая классификация видов экономической деятельности (International Standard Industrial Classification – ISIC) и Международная стандартная торговая классификация (Standard International Trade Classification – SITC), разработанные Статистическим подразделением Организации Объединённых Наций (UNSD), Гармонизированная система описания и кодирования товаров (Harmonized Commodity Description and Coding System – HS), разработанная Всемирной таможенной организацией (WCO), а также классификация экспортной продукции обрабатывающей промышленности по уровню технологической интенсивности, предложенная С. Лаллом.

Раскрыта методологическая сопоставимость указанных международных классификаторов с Общегосударственным классификатором видов экономической деятельности Республики Узбекистан (ОКЭД/IFUT) и показаны возможности оценки технологической структуры обрабатывающей промышленности. Обоснована значимость применения данных методологических подходов для повышения конкурентоспособности национальной экономики. Статья имеет научно-практическое значение для оценки эффективности промышленной политики, разработки государственных программ развития высокотехнологичных отраслей и совершенствования экспортно-ориентированной модели экономического роста.

Ключевые слова: глобализация, обрабатывающая промышленность, экономический рост, конкурентоспособность, ISIC, ОКЭД, SITC, HS, технология, инновации, добавленная стоимость, научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы (НИОКР), экспорт.

KIRISH

Sanoat inqilobidan buyon kuchli ishlab chiqaradigan sanoat mamlakatlarning texnologik salohiyatini belgilovchi asosiy omillardan biri sifatida e'tirof etib kelinadi. Jahon iqtisodiyotida ishlab chiqaradigan sanoat bandlikni ta'minlash, innovatsiyalarni rivojlantirish, xalqaro savdoni kengaytirish, mehnat unumdorligini oshirish hamda texnik-texnologik taraqqiyotni jadallashtirishda muhim strategik tarmoq hisoblanadi. So'nggi yillarda rivojlangan mamlakatlarda bandlik tarkibida xizmat ko'rsatish sohasi ulushi ortib borayotgan bo'lsa-da, rivojlanayotgan davlatlarda barqaror iqtisodiy o'sishga erishish va jahon iqtisodiyotiga chuqur integratsiyalashuv jarayonida ishlab chiqaradigan sanoatning lokomotiv tarmoq sifatidagi roli yanada mustahkamlanib bormoqda.

Globalashuv va xalqaro raqobatning keskinlashuvi sharoitida milliy iqtisodiyotning barqaror xalqaro raqobatbardoshligini ta'minlash ko'p jihatdan yuqori texnologiyalarga asoslangan ishlab chiqaradigan sanoat tarmoqlarini ustuvor rivojlantirish bilan bog'liqdir.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek, "Iqtisodiyotni raqobatdosh qilish, investitsiyalar samaradorligini oshirish, sanoat tarmoqlarini texnologik transformatsiya qilish mutlaqo yangi yondashuvlarni talab etmoqda. Yangi texnologik bosqichga o'tish va qo'shilgan qiymat zanjirini kengaytirish bo'yicha sanoatni rivojlantirish dasturini boshlaymiz. Bunda kelgusi besh yilda sanoatda qo'shilgan qiymatni hozirgi 36,5 milliard dollardan kamida 60 milliard dollarga yetkazishni (1,6 barobar o'sish); yuqori va o'rtadan yuqori texnologiyali tarmoqlardagi mahsulotlar hajmini 2,5 barobar oshirishni marra sifatida belgilaymiz. Bunga puxta tayyorgarlik ko'rish maqsadida 2026-yilda 52 milliard dollarlik 782 ta yangi sanoat va infratuzilma loyihasiga start beriladi" [1].

Mazkur vazifalarni amalga oshirish, strategik davlat dasturlarini izchil ijro etish hamda sanoat siyosati samaradorligini baholash jarayonida xalqaro tasniflagichlar asosida milliy sanoat tarmoqlarini texnologik jihatdan keng qamrovli va tizimli tahlil qilish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Mamlakatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasi, tarkibiy o'zgarishlar dinamikasi hamda qiyosiy tahlilini amalga oshirishda ishonchli statistik ma'lumotlar muhim o'rin tutadi. Ushbu ma'lumotlarni tizimlashtirish va yagona metodologik yondashuvni ta'minlashda xalqaro standartlar asosida ishlab chiqilgan tasniflagichlardan foydalaniladi. Globalashuv sharoitida mazkur tasniflash tizimlari iqtisodiy jarayonlarni obyektiv tavsiflash, ilmiy tadqiqotlar olib borish va milliy hamda xalqaro darajadagi iqtisodiy tahlillar sifatini oshirishda samarali instrument sifatida xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, ishlab chiqaradigan sanoatning iqtisodiyotdagi o'rni, ahamiyati hamda uning tasniflanishi masalalari ko'plab iqtisodchi olimlar tomonidan keng tadqiq etilgan.

N. Kaldor tomonidan olib borilgan empirik tadqiqotlar natijasiga ko'ra, ishlab chiqaradigan sanoat "iqtisodiy o'sishning lokomotivi" sifatida baholangan. "Kaldor qonunlari" deb nom olgan gipotezalarda ishlab chiqaradigan sanoatda mehnat unumdorligining boshqa tarmoqlarga nisbatan yuqori sur'atlarda oshishi, mazkur tarmoqning multiplikativ samaradorlikka ega ekani hamda undagi o'sish boshqa sektorlar mehnat unumdorligining ortishiga ham turtki berishi ilgari suriladi [3]. Ushbu nazariy yondashuv sanoatning iqtisodiy o'sishdagi yetakchi rolini asoslashda muhim ilmiy poydevor hisoblanadi.

S. Lall tomonidan ishlab chiqilgan ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlarini texnologik intensivlik mezonlariga ko'ra tasniflash tizimi ham mazkur yo'nalishdagi muhim ilmiy ishlardan biridir. Ushbu tasnifga ko'ra, ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlari yuqori texnologiyali, o'rta texnologiyali hamda quyi texnologiyali guruhlarga ajratiladi [4]. Mazkur yondashuv mamlakatlarning eksport tarkibi va texnologik darajasini qiyosiy baholash imkonini beradi.

Petek va Shanli tomonidan Turkiyaning 2003–2018-yillardagi ishlab chiqaradigan sanoat sektorida yuz bergan tarkibiy o'zgarishlar texnologik mezonlar asosida tahlil qilingan. Tadqiqot natijalariga ko'ra,

Turkiya ishlab chiqaradigan sanoat eksporti asosan quyi texnologiyali, o'рта quyi texnologiyali va o'рта yuqori texnologiyali mahsulotlarga tayanishi aniqlangan. Mualliflar ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlariga (ITTKI) yo'naltiriladigan xarajatlarni oshirish hamda yuqori texnologiyali mahsulotlar ishlab chiqarishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash zarurligini ta'kidlaganlar [5].

Avji, Uysal va Tashchi (2016) tomonidan amalga oshirilgan tadqiqotlarda Turkiya ishlab chiqaradigan sanoatning texnologik tarkibi ISIC Rev.3 tasnifi asosida quyi, o'рта quyi, o'рта yuqori va yuqori texnologiyali guruhlariga ajratilgan holda o'rganilgan. Tadqiqot natijalari Turkiya sanoatida texnologik tarkib bo'yicha chuqur tarkibiy transformatsiya yetarli darajada amalga oshmaganini ko'rsatgan. Shuningdek, Turkiya eksport tarkibida quyi va o'рта quyi texnologiyali mahsulotlar bo'yicha raqobat ustunligi mavjudligi, yuqori texnologiyali mahsulotlar eksportining umumiy eksportdagi ulushi esa taxminan 2 foiz atrofida ekanligi qayd etilgan. Shu bilan birga, yuqori va o'рта yuqori texnologiyali mahsulotlarda importga yuqori darajadagi bog'liqlik mavjudligi muhim xulosalardan biri sifatida ko'rsatilgan [6].

Ishlab chiqaradigan sanoat va uning tasniflanishi masalalari yuzasidan mamlakatimiz tadqiqotchilari tomonidan ham qator ilmiy izlanishlar olib borilgan.

Iqtisodchi olim A. Ortiqov sanoatning milliy iqtisodiyotdagi roli, tarkibiy muammolari, mahsulot sifati hamda raqobatbardoshlik masalalariga bag'ishlangan tadqiqotlar olib borgan. Mazkur izlanishlarda sanoat tarmog'ining iqtisodiy mohiyati, uslubiy asoslari hamda sanoat sohasida yuz berayotgan iqtisodiy jarayonlar tahlil qilingan [7].

Shuningdek, N. Holmatov sanoatlashish jarayonining mohiyati va qonuniyatlari, sanoatda tarkibiy o'zgarishlarning asosiy yo'nalishlari hamda milliy ishlab chiqarishning sanoatlashish darajasini o'rganishga bag'ishlangan tadqiqotlar olib borgan. Muallif tomonidan sanoatlashish jarayonini jadallashtirish omillari yuzasidan ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan [8].

Umuman olganda, mavjud ilmiy adabiyotlar ishlab chiqaradigan sanoatning iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikdagi muhim rolini tasdiqlaydi hamda texnologik intensivlik asosida tasniflash milliy sanoat tarkibini chuqur baholashda samarali metodologik vosita ekanini ko'rsatadi. Shu bilan birga, xalqaro tasniflagichlar va milliy tasnif tizimlari o'rtasidagi metodologik muvofiqlikni kompleks tahlil qilish masalasi dolzarbligicha qolmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida nazariy manbalarni o'rganish, taqqosiy tahlil, tarkibiy tahlil, tasniflash va guruhlash usullaridan samarali foydalanildi. Mazkur maqolada ishlab chiqaradigan sanoat sektorini texnologik intensivlik mezonlari asosida tasniflashda Birlashgan Millatlar Tashkiloti Statistika bo'limi (United Nations Statistics Division – UNSD) tomonidan ishlab chiqilgan Xalqaro sanoat standart tasnifi (International Standard Industrial Classification – ISIC) hamda Xalqaro savdo standart tasnifi (Standard International Trade Classification – SITC), shuningdek S. Lall tomonidan taklif etilgan ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlarini texnologik intensivligiga ko'ra guruhlash metodologiyasi o'rganildi va qiyosiy tahlil qilindi.

Maqolada yuqorida qayd etilgan tasniflagichlar asosida quyidagi yo'nalishlarda tahlillar amalga oshirildi:

- ISIC tasniflash tizimi va "Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi" (IFUT) o'rtasidagi metodologik muvofiqlik asosida milliy ishlab chiqaradigan sanoatning tarmoq tarkibi texnologiya darajasiga ko'ra tasniflandi;

- SITC tasniflash tizimi hamda S. Lall tomonidan ishlab chiqilgan eksport mahsulotlarini texnologik intensivligiga ko'ra guruhlash metodologiyasi asosida ishlab chiqaradigan sanoat eksport tovarlari tarkibi texnologik darajalar kesimida tahlil qilindi;

- milliy iqtisodiyotning barqaror xalqaro raqobatbardoshligini ta'minlashda mazkur tasniflagichlardan foydalanishning ilmiy-amaliy ahamiyati baholandi.

Shu tariqa, maqolada ishlab chiqaradigan sanoatning tasniflanishi turli metodologik yondashuvlar asosida kompleks tarzda tahlil qilindi. Mazkur tasniflash tizimlaridan milliy sanoatning yuqori texnologiyali tarmoqlarini ustuvor rivojlantirish, sanoat siyosatini takomillashtirish hamda eksport tarkibini modernizatsiya qilish jarayonlarida foydalanishning o'ziga xos jihatlari aniqlab berildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Sanoatlashgan mamlakatlar tajribasidan kelib chiqib aytish mumkinki, barqaror iqtisodiy o'sishga erishish, mehnat unumdorligini oshirish, innovatsiyalarni rivojlantirish va tashqi savdoni kengaytirishda ishlab chiqaradigan sanoat sektori asosiy drayver vazifasini bajargan. Iqtisodiyotda ishlab chiqaradigan sanoatning tutgan o'rni mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasini belgilovchi muhim ko'rsatkichlardan biri bo'lib, tarmoqning tarkibiy tuzilishi milliy taraqqiyot jarayonida alohida ahamiyat kasb etadi.

Ishlab chiqaradigan sanoat qo'shilgan qiymat yaratish, bandlikni ta'minlash va tashqi savdo hajmi jihatidan sanoat tarmoqlari ichida yetakchi va dinamik sektor hisoblanadi. Ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari (ITTKI) hamda innovatsiyalarning salmoqli qismi aynan ushbu tarmoqda amalga oshiriladi [9].

Iqtisodchi olim N. Kaldor ishlab chiqaradigan sanoatni iqtisodiy o'sishning "lokomotivi" sifatida talqin qiladi. Uning fikricha, mazkur tarmoq iqtisodiyotda ijobiy tashqi samaralarni yuzaga keltiradi. Ya'ni, ishlab chiqaradigan sanoatdagi o'sish nafaqat ushbu sektor doirasida, balki boshqa tarmoqlarda ham mehnat unumdorligining oshishiga va natijada umumiy iqtisodiy o'sish sur'atlarining tezlashishiga olib keladi [3].

Hozirgi sharoitda ishlab chiqaradigan sanoat bandlik, investitsiya, eksport, innovatsiya va ITTKI faoliyatining asosiy manbalaridan biri sifatida iqtisodiyot uchun strategik ahamiyat kasb etmoqda. Ishlab chiqaradigan sanoatdagi o'sish dastlab qishloq xo'jaligi sektoridagi mavjud talab hisobiga, keyinchalik esa eksportni kengaytirish orqali yuz beradi. Sanoat mahsulotlari eksportining jadal o'sishi iqtisodiyotda nisbatan past unumdorlikka ega bo'lgan tarmoqlardan sanoat tarmog'iga ishchi kuchi migratsiyasini tezlashtiradi. Bu jarayon mehnat unumdorligining umumiy o'sishiga va iqtisodiy rivojlanish sur'atlarining jadallashishiga xizmat qiladi. Shuningdek, sanoatning rivojlanishi qo'shimcha bandlik yaratish va mamlakatning tashqi savdodagi ulushini oshirish imkonini beradi.

Sanoatlashgan mamlakatlarda texnologik rivojlanish barqaror iqtisodiy o'sishning eng muhim determinantiga aylangan. Har qanday mamlakat rivojlanish bosqichlarida ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida quyi texnologiyali tarmoqlardan o'rta va yuqori texnologiyali tarmoqlarga o'tish jarayonlari yuz beradi [10]. Mazkur transformatsiya milliy sanoatning texnologik darajasini oshirish hamda global qo'shilgan qiymat zanjirlarida yuqoriroq pog'onalarni egallash imkonini yaratadi.

Iqtisodiyot sektorlarini tasniflash ishlab chiqarish faoliyati, mahsulot turi va tashqi savdodagi ishtirok kabi turli mezonlar asosida amalga oshiriladi. Tasniflash jarayoni iqtisodiy faoliyatlarni o'xshash xususiyatlariga ko'ra guruhlarga ajratish orqali xalqaro qiyosiy tahlillarni amalga oshirish imkonini beradi. Shu bilan birga, tasniflash mamlakatning qaysi turdagi mahsulotlar ishlab chiqarishga ixtisoslashganligini aniqlashda muhim ahamiyatga ega.

Xalqaro sanoat standart tasnifi (International Standard Industrial Classification – ISIC) Birlashgan Millatlar Tashkiloti Statistika bo'limi (UNSD) tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, jahon mamlakatlari uchun tavsiyaviy xarakterga ega iqtisodiy faoliyatlar tasniflagichi hisoblanadi. ISIC tasniflagichining asosiy vazifasi iqtisodiy faoliyatlarni tizimli ravishda guruhlarga ajratish hamda xalqaro miqyosda qiyosiy tahlillar o'tkazish uchun yagona statistik asos yaratishdan iboratdir. Mazkur tasniflagichda ishlab chiqaradigan sanoat alohida yirik sektor sifatida ajratilib, u tarkibiy jihatdan ixtisoslashgan kichik sohalarga bo'linadi.

Iqtisodiyotdagi tarkibiy o'zgarishlar va yangi faoliyat turlarining shakllanishi inobatga olingan holda ISIC tasniflash tizimi muntazam ravishda qayta ko'rib chiqilib kelinmoqda. ISIC tasniflash tizimining tarixiy rivojlanish bosqichlari quyidagicha:

- ISIC – ilk nashri 1948-yilda qabul qilingan;
- ISIC Rev.1 – 1958-yil;
- ISIC Rev.2 – 1968-yil;
- ISIC Rev.3 – 1990-yil;
- ISIC Rev.3.1 – 2002-yil;
- ISIC Rev.4 – 2008-yil (amaldagi versiya) [11].

Xalqaro sanoat standart tasnifiga ko'ra sanoat sektori ishlab chiqaradigan sanoat, qazib oluvchi (undirma) sanoat, elektr energiyasi, gaz, bug' va konditsionerlashtirilgan havo ta'minoti, suv ta'minoti hamda qurilish sohasini o'z ichiga oladi.

Tashqi savdo tasniflagichlari xalqaro tashkilotlar tomonidan tashqi savdo statistikasini yuritish, qayta ishlash va xalqaro miqyosda qiyosiy tahlillarni amalga oshirish maqsadida ishlab chiqiladi.

Bunday tasniflagichlar mamlakatlar o'rtasidagi tovar aylanmasini monitoring qilish, tashqi savdo munosabatlarining tarkibiy xususiyatlarini aniqlash, savdo siyosatlarini baholash va asoslashda muhim tahliliy vosita hisoblanadi. Mazkur maqsadlarda jahon amaliyotda keng qo'llaniladigan asosiy xalqaro tasniflagichlardan biri Birlashgan Millatlar Tashkilotining Statistika Byurosi (UNSD) tomonidan ishlab chiqilgan Xalqaro Savdo Standarti Tasnifi (Standard International Trade Classification-SITC) tashqi savdo statistikasini tizimlashtirish va xalqaro qiyosiy tahlillarni amalga oshirishda asosiy standart hisoblanadi. SITC tasniflash tizimi bir necha bor qayta tekshiruvlardan o'tkazilgan: [11]

- SITC Rev.1 – 1950-yil;
- SITC Rev.2 – 1975-yil;
- SITC Rev.3 – 1986-yil;
- SITC Rev.4 – 2006-yilda e'lon qilingan.

Boshqa bir xalqaro tasniflagich HS (Harmonized Commodity Description and Coding System) Jahon Bojxona Tashkiloti (World Customs Organization – WCO) tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, xalqaro savdoda

ayirboshlanadigan tovarlarni tasniflash va kodlashtirishda universal standart hisoblanadi. HS tashqi savdo statistikasini yuritish, bojxona tariflari va savdo siyosatini shakllantirishda asosiy vosita sifatida qo'llaniladi.

Ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlarini texnologik intensivligiga ko'ra tasniflashda iqtisodchi olim S.Lall tomonidan ishlab chiqilgan metodologik yondashuv qo'llaniladi. Ushbu uslubiyat eksport tovarlarini Xalqaro Savdo Standarti Tasnifi (SITC) asosida quyi, o'rta va yuqori texnologiyali guruhlariga ajratishga imkon beradi. Ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlarini texnologik intensivligiga ko'ra guruhlash SITC Rev.3 tasnifiga muvofiq tovar kodlari asosida amalga oshiriladi. [4] (2-jadval)

1-jadval. Ishlab chiqaradigan sanoat tarmoq tarkibining texnologiya darajasiga ko'ra tasniflanishi¹

t/r	Texnologiya darajasi (guruhi)	Ishlab chiqaradigan sanoat quyi tarmoqlari	IFUT ga ko'ra raqami
1	Yuqori texnologiya	Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish	21
		Kompyuterlar, elektron va optik mahsulotlar ishlab chiqarish	26
2	O'rta -yuqori texnologiya	Elektr uskunalar ishlab chiqarish	27
		Boshqa toifalarga kiritilmagan mashina va uskunalar ishlab chiqarish	28
		Avtotransport vositalari, treylerlar va yarim pritseplar ishlab chiqarish	29
		Boshqa transport uskunalarini ishlab chiqarish	30
		Kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish	20
3	O'rta- quyi texnologiya	Koks va neftni qayta ishlash mahsulotlari ishlab chiqarish	19
		Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish	22
		Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	23
		Metallurgiya sanoati	24
		Mashina va uskunalaridan tashqari tayyor metall buyumlar ishlab chiqarish	25
		Mashina va uskunalarini ta'mirlash va o'rnatish	33
4	Quyi texnologiya	Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish	10
		Ichimliklar ishlab chiqarish	11
		Tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish	12
		To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish	13
		Kiyim ishlab chiqarish	14
		Teri va unga tegishli mahsulotlar ishlab chiqarish	15
		Yog'och va po'kak buyumlar (mebeldan tashqari), pohl va to'qish uchun materiallardan buyumlar ishlab chiqarish	16
		Qog'oz va qog'oz mahsulotlari ishlab chiqarish	17
		Yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish	18
		Mebel ishlab chiqarish	31
		Boshqa tayyor buyumlar ishlab chiqarish	32

S.Lall tomonidan ilgari surilgan tasniflagichga ko'ra [4]:

tekstil matolari, tayyor kiyim-kechak, bosh kiyimlar, poyabzallar, teri va teri mahsulotlari va boshqalar quyi texnologiyali mahsulotlar guruhining LT1: tekstil va tayyor kiyim-kechaklar subguruhida; kulolchilik, oddiy metall parchalar, konstruksiyalar, mebellar, zargarlik buyumlari, o'yinchoqlar va boshqalar LT2: boshqa quyi texnologiyali mahsulotlar subguruhida hisobga olinadi.

Tashqi savdo tasniflagichlari xalqaro tashkilotlar tomonidan tashqi savdo statistikasini yuritish, qayta ishlash hamda xalqaro miqyosda qiyosiy tahlillarni amalga oshirish maqsadida ishlab chiqiladi.

1 Muallif ishlanmasi. Manba: Classification of Manufacturing Industries Based on Technologi Intensity, ISIC Rev.4, OECD-2016.oecd.org., O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 24.08.2016 yildagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tansniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" gi 275-son qarori.

Bunday tasniflagichlar mamlakatlar o'rtasidagi tovar ayirboshlash hajmini monitoring qilish, tashqi savdo munosabatlarining tarkibiy xususiyatlarini aniqlash, savdo siyosatini baholash va asoslashda muhim tahliliy vosita hisoblanadi. Mazkur yo'nalishda jahon amaliyotida keng qo'llaniladigan asosiy xalqaro tasniflagichlardan biri Birlashgan Millatlar Tashkilotining Statistika bo'limi (UNSD) tomonidan ishlab chiqilgan Xalqaro savdo standart tasnifi (Standard International Trade Classification – SITC) hisoblanadi. SITC tashqi savdo statistikasini tizimlashtirish va mamlakatlar o'rtasida qiyosiy tahlillarni amalga oshirish uchun asosiy standart vazifasini bajaradi.

SITC tasniflash tizimi bir necha bor qayta ko'rib chiqilgan:

- SITC Rev.1 – 1950-yil;
- SITC Rev.2 – 1975-yil;
- SITC Rev.3 – 1986-yil;
- SITC Rev.4 – 2006-yilda e'lon qilingan [11].

Yana bir muhim xalqaro tasniflagich – HS (Harmonized Commodity Description and Coding System) bo'lib, u Jahon Bojxona Tashkiloti (World Customs Organization – WCO) tomonidan ishlab chiqilgan. HS tizimi xalqaro savdoda ayirboshlanadigan tovarlarni tasniflash va kodlashtirishning universal standartidir. Mazkur tizim tashqi savdo statistikasini yuritish, bojxona tariflarini belgilash hamda savdo siyosatini shakllantirishda asosiy vosita sifatida qo'llaniladi.

Ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlarini texnologik intensivligiga ko'ra tasniflashda iqtisodchi olim S. Lall tomonidan ishlab chiqilgan metodologik yondashuv keng qo'llaniladi. Ushbu uslubiyat eksport tovarlarini SITC tasnifi asosida quyi, o'rta va yuqori texnologiyali guruhlariga ajratish imkonini beradi. Ishlab chiqaradigan sanoat eksport mahsulotlarini texnologik intensivlik darajasiga ko'ra guruhlash SITC Rev.3 tasnifiga muvofiq tovar kodlari asosida amalga oshiriladi [4] (2-jadval).

2-jadval. Ishlab chiqaradigan sanoat eksport tovarlari tarkibining texnologiya darajasiga ko'ra tasniflanishi²

Texnologik tasniflash guruhlari	Subguruhlar nomi	Gruhlarda ishlab chiqariladigan mahsulot turlari.	SITC Rev.3 ga ko'ra sektor kodlari
Quyi texnologiyali mahsulotlar (Low technology manufactures)	LT 1: tekstil va tayyor kiyim kechaklar tekstil matolari	tayyor kiyim-kechak, bosh kiyimlar, poyabzallar, teri va teri mahsulotlari va boshqalar.	611,612,613,651,652,654,655,656,657,658,659,831,842,843,844,845,846,848,851.
	LT 2: boshqa quyi texnologiyali mahsulotlar	kulolchilik, oddiy metall parchalar, konstruksiyalar, mebellar, zargarlik buyumlari, o'yinchoqlar va boshqalar.	642,665,666,673,674,675,676,691,692,693,694,695,696,697,699,821,893,894,895,897,898,899.
O'rta texnologiyali mahsulotlar (Medium technology manufactures)	MT 1: o'rta texnologiya: avtomobilsozlik sektori	yengil avtomobillar va ularning ehtiyot qismlari, tijorat transport vositalari, mototsikllar va ularning ehtiyot qismlari.	781,782,783,784,785.
	MT 2: o'rta texnologiya: jarayonli sanoat tarmoqlari	synetik tolalar, kimyoviy moddalar va bo'yoqlar, plastmassalar, temir, quvurlar, trubalar va boshqalar.	266,267,512,513,533,553,554,562,572,582,583,591,598,671,672,786,791,882.
	MT 3: o'rta texnologiya: muhandislik sanoat tarmoqlari	dvigatellar, sanoat mashina va mexanizmlari, nasoslar, soatlar va boshqalar	711,713,714,721,722,723,724,725,726,727,728,737,741,742,743,744,745,749,762,763,772,773,775,793,812,872,873,884,885.
Yuqori texnologiyali mahsulotlar (High-technology manufactures)	HT1: elektr va elektronika mahsulotlari	ofis, ma'lumotlarni qayta ishlash va telekommunikatsiya uskunalari, televizorlar, tranzistorlar, turbinalar, energiya ishlab chiqaruvchi jihozlar	716,718,751,752,759,761,764,771,774,776,778.
	HT2: boshqa yuqori texnologiyali mahsulotlar	farmatsevtika, kosmik jihozlar, optik va o'lchov uskunalari, kameralar.	524,541,712,792,871,874,881.

S. Lall tomonidan taklif etilgan tasniflash tizimiga ko'ra [4]:

– tekstil matolari, tayyor kiyim-kechaklar, bosh kiyimlar, poyabzallar, teri va teri mahsulotlari hamda shunga o'xshash mahsulotlar quyi texnologiyali mahsulotlar guruhining LT1 (Low Technology 1): tekstil va tayyor kiyim-kechaklar subguruhiga kiritiladi;

2 Muallif ishlanmasi. Manba: Lall, S. (2003). «Industrial Success and Failure in a Globalizing World». QEH Working Paper Series, 102: 1-26.

- kulolchilik buyumlari, oddiy metall konstruksiyalar va buyumlar, mebel, zargarlik buyumlari, o'yinchoqlar va boshqa shunga o'xshash mahsulotlar esa LT2 (Low Technology 2): boshqa quyi texnologiyali mahsulotlar subguruhida hisobga olinadi.

Mazkur tasniflash yondashuvi eksport tarkibini texnologik daraja kesimida baholash, milliy sanoatning texnologik transformatsiya darajasini aniqlash hamda yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar ulushini oshirishga qaratilgan strategik yo'nalishlarni belgilashda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Ushbu guruhlardagi mahsulotlar, asosan, takomillashmagan va an'anaviy texnologiyalar asosida ishlab chiqariladi. Natijada, mazkur tarmoqlarda sifat raqobatiga nisbatan narx raqobati ustunlik qiladi. Shu bilan birga, tarmoqlararo raqobatda ishchi kuchi xarajatlari raqobatbardoshlikka ta'sir ko'rsatuvchi eng muhim omillardan biri hisoblanadi.

O'rta texnologiyali mahsulotlar guruhi quyidagi subguruhlariga ajratiladi:

- MT1 – avtomobilsozlik sektori: yengil avtomobillar va ularning ehtiyot qismlari, tijorat transport vositalari, mototsikllar hamda ularning ehtiyot qismlari;
- MT2 – jarayonli sanoat tarmoqlari: sintetik tolalar, kimyoviy moddalar va bo'yoqlar, plastmassa mahsulotlari, temir, quvurlar va boshqa metall mahsulotlar;
- MT3 – muhandislik sanoat tarmoqlari: dvigatellar, sanoat mashinalari va mexanizmlar, nasoslar, soatlar va boshqa mexanik qurilmalar.

Mazkur guruh tarkibiga o'rta darajadagi murakkab texnika va texnologiyalarni joriy etishni, ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik (ITTKI) faoliyatini amalga oshirishni, malakali ishchi kuchini jalb etishni hamda ishlab chiqarish jarayonlarini uzoq muddat davomida o'zlashtirishni talab qiluvchi tarmoqlar kiradi.

Yuqori texnologiyali mahsulotlar guruhi esa quyidagi subguruhlariga ajratiladi:

- HT1 – elektr va elektronika mahsulotlari: ofis texnikasi, ma'lumotlarni qayta ishlash va telekommunikatsiya uskunalari, televizorlar, tranzistorlar, turbinalar, energiya ishlab chiqaruvchi jihozlar va boshqa yuqori texnologiyali qurilmalar;
- HT2 – boshqa yuqori texnologiyali mahsulotlar: farmatsevtika mahsulotlari, kosmik jihozlar, optik va o'lchov uskunalari, kameralar va shu kabi murakkab texnologiyali mahsulotlar.

Yuqori texnologiyali mahsulotlar ilg'or va tez yangilanib boruvchi texnologiyalar asosida ishlab chiqariladi. Ularni ishlab chiqarish jarayonida yuqori darajadagi ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari amalga oshiriladi, mahsulotlarni loyihalash va dizayn jarayonlariga alohida e'tibor qaratiladi. Ushbu guruhga, asosan, qo'shilgan qiymati yuqori bo'lgan mahsulotlar kiradi.

Ishlab chiqaradigan sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar eksporti milliy iqtisodiyotning raqobat ustunligini ta'minlashda va barqaror iqtisodiy o'sishga erishishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Bunday mahsulotlarni eksport qiluvchi mamlakatlar xalqaro bozorda yetakchi mavqega ega bo'ladi va eksportga yo'naltirilgan rivojlanish modeli yuqori sur'atdagi iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi [12].

Xalqaro savdoda ishlab chiqaradigan sanoatning o'rnini uning eksport ko'rsatkichlari bilan uzviy bog'liqdir. Eksportga asoslangan iqtisodiy o'sishning barqarorligi ko'p jihatdan ishlab chiqaradigan sanoat raqobatbardoshligini oshirish orqali ta'minlanadi. Shu bilan birga, sanoat eksportining texnologik tarkibi barqaror iqtisodiy o'sish va uzoq muddatli raqobatbardoshlikni ta'minlash nuqtayi nazaridan muhim ahamiyat kasb etadi [13].

Texnologik taraqqiyotni ta'minlashda, avvalo, ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik faoliyati hal qiluvchi omil hisoblanadi. Ishlab chiqaradigan sanoat texnologik yutuqlarni amaliyotga joriy etishda asosiy drayver tarmoq vazifasini bajaradi. Texnologik innovatsiyalar raqobatbardoshlikni oshiradi, bozorlar kengayishiga va daromadlarning ortishiga xizmat qiladi, ishlab chiqarish samaradorligini ta'minlaydi hamda resurslardan oqilona foydalanish orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi.

Umuman olganda, iqtisodiyot tarmoqlarining texnologik tarkibi ularning mehnat unumdorligi darajasini, bandlikni oshirish salohiyatini va milliy iqtisodiyotga qo'shayotgan hissasini belgilaydi. Tarmoqlarni texnologik intensivlik mezonlari asosida baholash milliy iqtisodiyotda bandlik va ta'lim siyosatini takomillashtirish, sanoat siyosatini shakllantirish hamda boshqa strategik davlat dasturlarini amalga oshirish jarayonida muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi tahlillar asosida shunday xulosaga kelish mumkinki, har qanday mamlakatning iqtisodiy rivojlanishi takomillashgan ishlab chiqaradigan sanoat tarkibiga ega bo'lishi va tarmoq ichida chuqur sifat o'zgarishlarini amalga oshirishi bilan uzviy bog'liqdir. Ishlab chiqaradigan sanoatning iqtisodiyotdagi o'rnini, ahamiyati hamda uning tasniflanishini tahlil qilish natijasida quyidagi asosiy xulosalar shakllantirildi:

- ishlab chiqaradigan sanoat tarmoq tuzilishiga ko'ra qo'shilgan qiymat yaratish, bandlikni ta'minlash va tashqi savdo hajmi jihatidan sanoat tarmoqlari ichida yetakchi hamda dinamik sektor hisoblanadi;

- ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida oddiy va an'anaviy texnologiyalardan foydalanadigan tarmoqlardan murakkab, texnologiya sig'imi yuqori bo'lgan tarmoqlarga o'tish tendensiyasi kuzatiladi;
- ishlab chiqaradigan sanoat bir xil tuzilishga ega emas, shu sababli uning tarmoq tarkibini texnologik intensivlik darajasiga ko'ra guruhlash va baholash muhim metodologik ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot doirasida amalga oshirilgan nazariy-metodologik tahlillar asosida milliy iqtisodiyotda ishlab chiqaradigan sanoatni texnologik modernizatsiya qilish, tarkibiy transformatsiya jarayonlarini jadallashtirish hamda xalqaro raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan quyidagi ilmiy-amaliy taklif va tavsiyalarni ilgari surish maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz:

1. Texnologik intensivlikni baholash metodologiyasini takomillashtirish va muntazam monitoring tizimini joriy etish. Ishlab chiqaradigan sanoat tarmoqlarini texnologik darajasi bo'yicha baholashning yagona va tizimli metodikasini ishlab chiqish hamda muntazam monitoring mexanizmini yo'lga qo'yish zarur. Bu yuqori va o'rta-yuqori texnologiyali tarmoqlarni davlat tomonidan maqsadli qo'llab-quvvatlash samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

2. Eksport tarkibini sifat jihatdan diversifikatsiya qilish. S. Lall tomonidan taklif etilgan texnologik tasniflash metodologiyasini milliy tashqi savdo tahlili amaliyotiga keng joriy etish maqsadga muvofiqdir. Mazkur yondashuv eksport tarkibida quyi texnologiyali mahsulotlar ulushini bosqichma-bosqich qisqartirish, o'rta va yuqori texnologiyali mahsulotlar eksportini rag'batlantirish bo'yicha aniq indikatorlar va maqsadli ko'rsatkichlarni belgilash imkonini beradi.

3. Ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlarini (ITTKI) moliyaviy qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish. Ishlab chiqaradigan sanoatda innovatsion faoliyatni rag'batlantirish maqsadida sanoat korxonalari, oliy ta'lim muassasalari va ilmiy-tadqiqot institutlari o'rtasida klasterlar hamda texnologik platformalarni rivojlantirish, innovatsiyalarni tijoratlashtirish mexanizmlarini takomillashtirish zarur.

4. Mehnat bozori va ta'lim siyosati o'rtasidagi integratsiyani kuchaytirish. Texnologik intensivlikni oshirish maqsadida texnik-muhandislik va axborot texnologiyalari yo'nalishlarida yuqori malakali kadrlar tayyorlash, dual ta'lim tizimini keng joriy etish hamda ishlab chiqarish ehtiyojlariga mos o'quv dasturlarini ishlab chiqish muhim ahamiyat kasb etadi.

Umuman olganda, yuqorida keltirilgan ilmiy-amaliy tavsiyalarning izchil va bosqichma-bosqich amalga oshirilishi O'zbekiston ishlab chiqaradigan sanoatini yuqori texnologiyali, innovatsion va raqobatbardosh tarmoqqa aylantirishga, milliy iqtisodiyotning barqaror iqtisodiy o'sishini ta'minlashga hamda aholi turmush farovonligini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasi. 2025-yil 26-dekabr. – URL: <https://president.uz>
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 275-son qarori. – URL: <https://lex.uz>
3. Kaldor N. (1961). Capital Accumulation and Economic Growth. In: Lutz F.A., Hague D.C. (eds.), The Theory of Capital. – New York: St. Martin's Press.
4. Lall S. (2003). Industrial Success and Failure in a Globalizing World. QEH Working Paper Series, No. 102, pp. 1–26.
5. Petek A., Şanlı O. (2018). Makro ekonomik değişkenler açısından Türkiye'de sanayi sektörünün gelişimi ve imalat sanayinin teknolojik yapısı. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(3), 185–203.
6. Avcı M., Uysal S., Taşçı R. (2016). Türk imalat sanayinin teknolojik yapısı üzerine bir değerlendirme. Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Dergisi, 17(36), 49–66.
7. Ortiqov A. (2009). Sanoat iqtisodiyoti. Darslik. – Toshkent: O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg'armasi nashriyoti.
8. Holmatov N. (2003). Milliy ishlab chiqarishni sanoatlashtirishning nazariy asoslari va qonuniyatlari. Dissertatsiya. – Toshkent.
9. Rodrik D. (2006). Industrial Development: Stylized Facts and Policies. Industrial Development for the 21st Century. UN DESA Publication, pp. 1–25.
10. Gürlesel F. (2009). Global Sanayi Eğilimleri ve Türkiye İçin Değerlendirme. – İstanbul: İstanbul Sanayi Odası Yayını, pp. 25–29.
11. Ciğeroğlu E.T. (2023). İmalat sanayi sektöründe Türkiye'nin AB'ye ihracatının teknoloji yoğunluğuna göre analizi: panel veri yöntemi. Doktora tezi. – Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ss. 103–110.
12. Yıldız H., Özdamar G. (2014). Reel Döviz Kuru-Dış Ticaret İlişkisi: Türkiye İmalat Sanayisi Sektörleri Üzerine Bir İnceleme (2005–2012). Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(2), 187–204.
13. Fagerberg J. (1997). Competitiveness, Scale and R&D. In: Fagerberg J., Hansson P., Lundberg L., Melchior A. (eds.), Technology and International Trade. – Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>